

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Сольний спів у класі бандури поряд з навчанням у спеціальному класі бандури є одним з основних предметів, які складають професійну підготовку студента-бандуриста, поєднуючи в собі опанування основ професійного співу з бездоганним оволодінням інструментом для майбутньої роботи фахівця в жанрі кобзарського мистецтва: концертного виконавця, викладача, а також керівника капели чи ансамблю бандуристів.

Протягом тривалого часу, до початку ХХ ст., бандура виконувала переважно акомпануючу функцію. Носіями народного професіоналізму були кобзарі-бандуристи. Традиція українських епічних співців, лірників, кобзарів мала свою культурологічну основу, яка визначала їхній стиль та у майбутньому заклала міцний професійний фундамент української музично-вокальної культури. Саме завдяки їм збереглися безцінні перлини народного епосу: думи, історичні, побутові пісні, балади, псалми, канти. Оновлення бандури, її репертуару пов'язано з виникненням на початку 20-х років ХХ ст. багатьох самодіяльних капел та ансамблів бандуристів, а також із заснуванням класу бандури (50-ті роки ХХ ст.) на кафедрі народних інструментів Київської консерваторії. До Київського центру додалися відкриті класи бандури у Львівській, Харківській, Донецькій та Одеській консерваторіях.

Сучасне виконавське мистецтво співака-бандуриста синтезує в собі вокально-інструментальні досягнення нових тенденцій розвитку музичного мистецтва ХХ–ХХІ століть. Воно об'єднує принципи академічного класичного вокалу та його виражальних засобів у всій багатогранності розмаїття стильових та жанрових особливостей, а також використання багатого арсеналу можливостей удосконаленого інструмента. Сучасне виконавство бандуриста-співака належить до складних синтетичних жанрів, в яких збігаються різні види

виконавського мистецтва (інструментальне, вокальне, ансамблеве тощо). Тому успіх роботи над вокально-музичними творами великою мірою залежить від постійного творчого контакту між викладачами зі спеціального інструмента та викладачами вокалу. Артистичний розвиток бандуриста-співака повинен ґрунтуватися на музичних творах найвищої художньої цінності, а також спиратися на багаті виконавські традиції кобзарів.

Бандурист-виконавець має відчувати особливості вокальних творів та жанрів: пісень, дум, романсів, арій. Викладачам зі спеціального інструмента та викладачам вокалу належить звертати увагу не тільки на розкриття змісту та характеру літературного тексту й втілення його в музичних образах, а також на чистоту інтонування, чітку дикцію та виразність інструментального супроводу.

Педагог повинен керуватися у своїй роботі загально-педагогічними принципами, але з урахуванням індивідуальних особливостей кожного учня. Для бандуриста-співака важливі не тільки співацький голос, а й музичний слух, відчуття ритму, виконавська обдарованість і загальна культура, потрібні відповідний інтелект, пам'ять, інтуїція, здібність сприймати вказівки викладача, а також вміння поєднати власний спів з інструментальним супроводом. Окрім основних співацьких даних, бандурист-співак повинен мати темперамент, волю, характер, хороший стан здоров'я. До поняття художньої майстерності співака-бандуриста належать також оволодіння музичним та поетичним стилем твору, розуміння епохи, інтерпретація, міміка бандуриста-співака, розуміння образу, відчуття природи, фарб, уміння передавати душевні емоції. У формуванні та збагаченні даних співака-початківця роль педагога-вокаліста є провідною і найвідповідальнішою. Відповідні знання, досвід, особливий педагогічний такт — це елементарні вимоги, які стоять перед педагогом-вокалістом. Навчаючи бандуриста-співака індивідуально,